

din cuprins:

- Legislație
- Serial Q
- Piața cerealelor
- Comunicate MAPAM
- Prebiotice și probiotice

Siguranța alimentară: HACCP! HACCP! HACCP!

(continuare din nr. trecut)

Principiul 1: Identificarea alimentelor cu hazard potențial

Definiții:

● **Hazard:** Orice proprietate fizică, chimică sau biologică ce poate face un aliment nesigur pentru consum sau care prezintă un risc inacceptabil pentru sănătatea consumatorului. În *Cod de Practică - Recomandări Internaționale, Principii Generale de Igienă Alimentară* al CODEX, hazardul este definit ca fiind "un agent biologic, chimic sau fizic din componența alimentului, sau care în condițiile existente în aliment are un potențial efect advers asupra sănătății". În SUA, în cadrul *Code of Federal Regulations (CFR)*¹, secțiunea 120.3

1. Codul Reglementărilor Federale - totalitatea legilor americane, elaborate de guvernul federal, valabile la nivel federal

Definiții, hazardul este definit ca fiind "orice agent biologic, chimic sau fizic care poate determina cu mare probabilitate boli sau vătămări în absența controlului acestuia."

● **Risc:** Estimarea probabilității apariției unui hazard.

● **Severitate:** Seriozitatea sau consecința unui hazard dacă produsul alimentar este consumat.

Măsuri preventive: Acțiuni sau activități care pot fi folosite pentru prevenirea sau eliminarea unui hazard pentru siguranța alimentului, sau reducerea lui până la o limită acceptabilă. Măsurile preventive includ o mare varietate de acțiuni.

Un hazard trebuie controlat dacă:

1. există o probabilitate mare să apară;
2. dacă nu este controlat corespunzător mai mult ca sigur că determină un risc inacceptabil pentru sănătatea consumatorilor.

Analiza riscurilor este elementul principal al unui plan

HACCP. Pentru a întocmi un plan care previne apariția acestor riscuri pentru siguranța alimentului, este crucială identificarea tuturor riscurilor posibile și a măsurilor de prevenire și control corespunzătoare.

Numai acele riscuri care sunt considerate semnificative trebuie supuse procesului de evaluare (arborele decizional sau alte mijloace) a Punctelor Critice de Control (PCC). Este semnificativ *nivelul de risc* pe care o companie este dispusă să îl accepte. Aceasta este o decizie internă a companiei care trebuie luată cu aportul tuturor factorilor de conducere. Acesta este momentul în care trebuie realizată o cercetare amănunțită și trebuie luate "deciziile dure".

Rețineți! HACCP ca oricare alt program de acest fel, este destinat **minimizării riscurilor**, nimic nu poate asigura zero riscuri.

Riscul se determină pe baza evaluării probabilității și a severității.

SEVERITATE
PROBABILITATE + (Consecințe pentru Consumator) → IMPORTANȚĂ

Factorii de decizie din cadrul unei companii decid nivelul de risc pe care pot să-l accepte. Acest nivel de risc este evaluat pentru riscurile biologice, chimice și fizice pentru fiecare materie primă și ingredient folosit, precum și pentru fiecare operație tehnologică.

SERVTEC CEREAL SRL

Str. Constantin NACU nr. 3; 020995
BUCURESTI - 2; ROMANIA

SOCIETATE MIXTĂ ROMÂNNO-FRANCEZĂ

Tel/Fax: 021 315 83 63

Tel: 021 303 96 03

Mobil: 0722 29.57.57

E-mail: stcereal@fx.ro

Importator direct

**Distribuie gama completă de
țesături tehnice pentru
morărit și accesorii**

● **NYTAL furnizor SEFAR - ELVEȚIA**

● **MONODUR furnizor VERSEIDAG - GERMANIA**

Probabilitate	Severitate
MICĂ - Improbabil, risc redus	CRITICĂ - Determină automat stare de boală sau vătămare
MEDIE - Apare uneori	SERIOASĂ - Poate determina stări de boală sau vătămare
RIDICATĂ - Apare des	MAJORĂ - Improbabil să determine stări de boală și vătămare
	MINORĂ - Nu determină stări de boală și vătămare

Principiul 2: Identificarea Punctelor Critice de Control (PCC)

Definiții:

● **A controla:** Managementul condițiilor dintr-o unitate de producție pentru a întruni criteriile stabilite.

CODEX, în documentul menționat anterior, definește activitatea de control ca "a lua toate măsurile necesare pentru a asigura și menține întrunirea criteriilor stabilite în planul HAC-CP".

CFR în aceeași secțiune, definește această activitate "a preveni, a elimina sau a reduce".

● **Punct Critic de Control (PCC):** O etapă în care se poate efectua controlul și este esențial să preveni, să elimine sau să reducă până la un nivel acceptabil un hazard pentru siguranța alimentară. Un PCC trebuie să fie controlat pentru ca produsul alimentară să fie sigur și obținut constant într-un proces tehnologic sigur.

Un PCC este o operație specifică în cadrul procesului tehnologic în care aplicarea unei măsuri preventive controlează eficient hazardul. Pentru fiecare hazard semnificativ identificat la analiza hazardelor, trebuie să fie unul sau mai multe PCC în care hazardul este controlat.

Se consideră PCC:

1. punctele în care hazardele pot fi *prevenite*. De exemplu, dezvoltarea agenților patogeni în produsul finit poate fi prevenită prin controlul rețetei de fabricație sau la fiecare etapă de adăugare a ingredientilor. Dezvoltarea

agenților patogeni poate fi controlată prin depozitare la temperaturi scăzute și răcirea produsului finit.

2. punctele în care hazardele pot fi *eliminate*. De exemplu, agenții patogeni pot fi distruși prin încălzire la temperaturi ridicate (fierbere, coacere, blanșare, opărire, etc.), sau impuritățile metalice pot fi eliminate prin folosirea magneților pe linia tehnologică.

3. punctele în care hazardele pot fi *redușe* până la nivele acceptabile. De exemplu, riscul apariției obiectelor străine (ace, sfoară, sârme, etc.) poate fi minimizat prin sortare manuală sau folosirea meselor vibratoare.

Principiul 3: Stabilirea limitelor critice

Definiții:

● **Limită critică:** O valoare pentru care un parametru biologic, chimic sau fizic trebuie să fie controlat la un PCC pentru a preveni, elimina sau reduce până la un nivel acceptabil apariția unui hazard de siguranță alimentară.

CODEX definește limita critică fiind "un criteriu care separă acceptabilitatea de inacceptabilitate".

CFR definește același concept ca fiind "valoarea maximă sau minimă pentru care un parametru fizic, biologic sau chimic trebuie să fie controlat la un punct critic de control pentru a preveni, elimina, sau reduce la un nivel acceptabil apariția unui hazard identificat."

● **Control** (ca substantiv): Situația în care se urmăresc procedurile corecte și se întrunesc criteriile.

● **Abatere:** Incapacitatea de a întruni o limită critică.

Aceleași definiții se regăsesc și în documentul CODEX.

Limitele critice sunt definite ca fiind criteriile care trebuie să fie întrunite pentru fiecare măsură preventivă asociată cu un punct critic de control. Limitele critice pot fi stabilite pentru măsuri preventive sum ar fi temperatură, timp, umiditate, activitatea apei, pH, aciditate,

clor liber, sau caracteristici organoleptice cum ar fi miros, aspect sau textură.

Pentru stabilirea limitelor critice poate fi necesară consultarea publicațiilor științifice, reglementărilor sau experților din industrie. De asemenea poate fi necesară realizarea unor testări pentru identificarea limitelor critice pentru anumite produse sau procese tehnologice.

Exemple de limite critice:

■ pasteurizarea laptelui la 72°C timp de 15 sec. pentru a distruge germenii patogeni;

■ păstrarea fructelor de mare proaspete la temperaturi mai mici de 4°C pentru controlul creșterii germenilor patogeni.

Principiul 4: Stabilirea procedurilor de monitorizare

● **Monitorizare:** Conducerea unei secvențe planificate de observații sau măsurători pentru a evalua dacă un punct critic de control este sub control și pentru o înregistrare exactă pentru utilizare ulterioară la alte verificări.

Această definiție este mai mult sau mai puțin similară cu definiția din CODEX și CFR.

Monitorizarea este procesul pe care se bazează un operator pentru a menține controlul la un punct critic de control. Monitorizarea arată dacă apare o pierdere de control la un punct critic de control și dacă apare o abatere de la limita critică. Când se întâmplă asta, limita critică este compromisă și trebuie luate măsuri corective.

De asemenea, monitorizarea furnizează documente care atestă că produsele au fost realizate conform planului HACCP. Această informație este necesară pentru a verifica planul HACCP (Principiul 6).

Principiul 5: Stabilirea acțiunilor corective

Definiție:

● **Acțiuni corective:** Procedurile care trebuiesc urmate dacă apare o abatere sau incapacitatea de a întruni limita critică.

Dacă limitele critice sunt violate la un punct critic de control, trebuiesc instituite acțiuni corec-

tive predeterminate. Acțiunile corective trebuie să stabilească proceduri pentru restabilirea controlului asupra procesului și ce se întâmplă mai departe cu produsele deja obținute. Rolul acțiunilor corective este:

1. stabilirea modului în care se procedează cu produsele deja obținute;
2. rezolvarea cauzei care a generat problema;
3. păstrarea înregistrării acțiunii corective.

Acțiunile corective pot cuprinde:

- distrugerea produselor
- reprocesarea lor
- respingerea materiilor prime
- izolarea produselor și evaluarea lor din punctul de vedere al siguranței

De obicei acțiunile corective sunt scrise în format "dacă / atunci". Se recomandă păstrarea unui dosar separat pentru toate abaterile și acțiunile corective corespunzătoare.

Principiul 6: Stabilirea procedurilor pentru verificare

● *Verificare*: Utilizarea metodelor, procedurilor și testelor, în plus față de cele utilizate pentru monitorizare, care determină dacă sistemul HACCP este în concordanță cu planul HACCP și/sau dacă planul necesită modificări și revalidări.

Existența unui plan HACCP atent documentat și profesionist care include toate elementele necesare nu asigură eficiența planului. Verificarea este metoda evaluării eficienței planului și confirmă dacă sistemul funcționează pentru a obține alimente sigure.

Auditul de verificare, atât intern cât și extern, este o componentă importantă a Principiului de Verificare. Auditul este evaluarea sistematică care include observații la fața locului precum și trecerea în revistă a înregistrărilor. Este bine ca auditul de verificare să se realizeze de către specialiști imparțiali care nu realizează și activitățile de monitorizare.

Auditul de verificare trebuie să aibă loc cu o frecvență care să asigure că planul HACCP funcționează corect. Verificarea trebuie să aibă loc ori de câte ori a fost o modificare în sistem, se adaugă sau se înlocuiește un utilaj, se modifică rețeta de fabricație și/sau se adaugă sau se înlocuiește o materie primă.

Principiul 7: Stabilirea procedurilor pentru înregistrare

Păstrarea cu strictețe a înregistrărilor este o componentă vitală a unui plan HACCP eficient. Înregistrările arată dacă limitele critice au fost monitorizate și întrunite și dacă s-au luat măsurile corective corespunzătoare când limitele critice au fost depășite.

Ca parte a sistemului HACCP, înregistrările cuprind:

- Planul HACCP și documentația folosită în dezvoltarea planului (ex. analiza riscurilor, bibliografie, studiile pentru determinarea limitelor critice etc.).
- Monitorizarea punctelor critice de control
- Măsurile corective
- Verificări

Se recomandă de asemenea să se includă în planul HACCP documentația creată și folosită în cele 5 etape preliminare: echipa HACCP, descrierea produsului final, identificarea utilizării finale a produsului și a consumatorului țintă precum și verificarea diagramei de flux HACCP cu identificarea punctelor critice de control.

Concluzii

HACCP este o abordare de bun simț, ușor de înțeles a siguranței alimentare. Dar nu poate fi cumpărat "de-a gata" și atașat sistemului curent de siguranță alimentară dintr-o companie. Fiecare plan HACCP este unic pentru produsul sau procesul tehnologic pentru care este întocmit. Condiții preliminare importante pentru dezvoltarea și implementarea unui program HACCP sunt condițiile existente în unitatea de producție și starea sistemului folosit în mod curent

pentru fabricarea produselor alimentare. Acestea trebuie să fie acceptabile astfel încât să nu compromită scopul sistemului HACCP - să se producă alimente sigure pentru consumatori. Procedurile de igienă trebuie să existe și să fie aplicate. Angajații trebuie să fie instruiți corespunzător pentru aplicarea principiilor de igienă alimentară și trebuie să aibă cunoștințele necesare să facă ceea ce trebuie în cadrul unui program HACCP. Unitatea de producție și utilajele de care dispune trebuie să conducă la o producție în siguranță a produselor alimentare.

Importanța planificării și implementării oricărui plan de siguranță alimentară nu poate fi neglijată. Extrem de importantă este de asemenea implicarea conducerii companiei care trebuie să dedice o mare parte a timpului, personalului și resurselor financiare pentru a sprijini sistemul de siguranță alimentară. Ca pionier în domeniul HACCP, dr. Howard Bauman a arătat că:

"HACCP este un program cooperativ care trebuie să implice pe oricine din cadrul companiei, pornind de la directorul general până la cel mai nou angajat. Toți trebuie să fie instruiți în ceea ce privește conceptul HACCP astfel încât să fie bine înțeles. Personalul care se ocupă de instruirea angajaților companiei trebuie să aibă o înțelegere și mai largă a fenomenului față de ceilalți. Trebuie dezvoltată o încredere generală în cadrul companiei, deoarece conform planului HACCP personalul angajat pe linia tehnologică are responsabilitatea să monitorizeze punctele critice de control și să ia măsurile corective care se impun în cazul în care apar probleme."

Dacă este sprijinit de conducere și este implementat corect HACCP poate fi un instrument eficient și de succes pentru obținerea în toate sectoarele industriei alimentare a produselor de mai bună calitate, mai sigure, mai curate.

PIATA

CEREALELOR

Comerțiant de cereale a obținut un credit BERD

Yu-Point, cea mai mare companie de comercializare a cerealelor din Serbia și Muntenegru, este pe cale de a se extinde pe baza unui credit de 12 mil. EURO de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Fortis Bank, o instituție financiară belgiano-olandeză renumită, specializată printre altele și cu finanțarea comerțului.

Împrumutul, egal împărțit între cele două instituții, va permite Yu-Point să-și continue expansiunea în Serbia și Muntenegru. De asemenea, va permite companiei să exporte mai multe produse în țările Europei de Est, să-și mărească competitivitatea, întărindu-și în același timp poziția de piață în sectorul cerealelor din Serbia și Muntenegru.

Yu-Point vine în sprijinul fermierilor și depozitarilor de pe piața locală prin vânzarea produselor lor în Serbia și Muntenegru și prin export.

Hans Christian Jacobsen, directorul de agribusiness de la BERD a arătat că proiectul este important atât pentru companie cât și pentru fermierii locali. "Pe măsură ce compania va crește, va crește și cererea pentru produsele provenind de la producătorii locali. Este acel gen de proiecte din care beneficiază toate părțile implicate și care contribuie la întărirea economiei locale."

De asemenea se așteaptă ca proiectul să fie un semnal important că firmele private din Serbia și Muntenegru cu management solid și strategii viabile sunt capabile să atragă finanțări pe termen lung.

Înființată în 1990, compania Yu-Point este o filiară a East Point Holdings Group, un important grup comercial cu sediul în Cipru și controlat de sârbi. În timp ce își asigură o cotă importantă de piață în Serbia și Muntenegru, se așteaptă ca grupul să își continue expansiunea în continuare în do-

meniul comerțului și procesării cerealelor.

Recent compania a achiziționat peste 120.000 tone capacitate de depozitare în silozuri și patru mori și brutării din Serbia ceea ce denotă clare intenții de dezvoltare a companiei.

Zoran Drakulic, președinte al grupului EPH a afirmat că "prin implicarea BERD și Fortis Yu-Point a găsit parteneri interesați în dezvoltarea afacerii noastre în cel mai eficient mod cu putință. În același timp îi sprijinim pe fermierii locali prin folosirea produselor lor în scopul obținerii făinurilor și produselor de panificație de foarte bună calitate, ceea ce are rezultate foarte bune pentru ei, noi și pentru economie în general."

Brazilia exportator de grâu

La mijlocul anilor 90, Brazilia era cel mai mare importator de grâu. În ianuarie 2004, situația s-a schimbat și fermierii din această țară, în special cei din statul Rio Grande do Sul din sudul țării, derulează contracte de export care însumează 1 milion de tone cantitate estimată la o valoare de 165 mil. \$. Recolta mai mare de grâu din Brazilia, în special pentru soiul de grâu moale, cel mai potrivit pentru făina destinată fabricării fursecurilor și biscuiților tip crackers, va da posibilitatea fermierilor de a putea încheia o serie de contracte cu țările din nordul Africii și estul Europei.

"Deja am încheiat contracte pentru 650.000 tone," a afirmat Mario Lopes, director al Serra Morena Corretora Ltda., agenție bursieră din Porto Alegre, care joacă rol de intermediar în cazul vânzărilor către export și care acționează cu sprijinul Rural Trading, filială a Băncii Agricole (Banco Rural).

Ucraina dorește stoparea creșterii prețului pâinii

Guvernul din Ucraina intenționează să stopeze creșterea prețului pâinii până la recolta din 2004, a afirmat primul ministru, Viktor Yanukovich.

Yanukovich a afirmat că "în rezerva statului există cereale, iar guvernul se pregătește să intervină pe piața pâinii".

Prețul pâinii a crescut în această țară cu 21,1% numai în ultimele luni. Prețul pentru făina de cea mai bună calitate a crescut cu 24,1%

Rusia-dorește creșterea producției de cereale

Guvernul din Rusia a aprobat în cadrul întrunirii din 10 februarie, pașii de urmat în scopul creșterii producției de cereale în 2004, a declarat ministrul agriculturii, Alexei Gordeyev. Din această declarație reiese că mărirea producției de cereale este principalul țel al sectorului agricol în acest an.

Guvernul va subvenționa împrumuturile comerciale contractate de fermieri, plătind pentru aceștia o parte din dobândă. Acest lucru va face ca împrumuturile de la bănci să devină mult mai atractive pentru fermieri. Guvernul speră ca drept rezultat al acestei acțiuni suprafața cultivată să crească cu 1 mil. hectare.

Creșterea suprafețelor însămânțate în primăvară va trebui să compenseze diminuarea celor însămânțate în toamnă, care au însumat un total de 10,3 mil. hectare, cu 13,6% mai puțin față de anul trecut.

Guvernul va mai aloca pentru fermieri suma de 2 miliarde de ruble pentru a-i ajuta să-și asigure recoltele pentru condiții de climă nefavorabile și o serie de boli naturale care le-ar putea afecta. În plus, guvernul va mai aloca în acest an sub formă de împrumuturi suma de 1,7 miliarde de ruble, comparativ cu cea de 1,2 miliarde alocată anul trecut.

Producția de grâu a Rusiei a scăzut anul trecut de la 86,6 mil. tone la 67,2 mil. tone datorită condițiilor meteo nefavorabile, dar și din cauza diminuării suprafețelor cultivate. În anul comercial 2002-03, Rusia a fost un mare exportator de cereale, transportând peste hotare o cantitate de 17 mil. tone de cereale. În perioada iulie-decembrie 2003 cantitatea exportată a fost de 6 mil. tone. Mikhail Kasyanov, primul ministru al Rusiei a declarat în cadrul aceleiași întruniri că pe lângă petrol și gaze naturale, cerealele ar trebui să devină principalul produs exportat.

COMUNICAT

MAPAM

COMUNICAT DE PRESA

Statistici și prognoze pentru piața grâului în săptămâna 9-16 februarie

Stocurile de grâu existente pe piața internă, aflate la agenții economici, sunt estimate la circa 300.000 tone cu posibilitatea de îmbunătățire datorită importurilor care sunt în momentul de față în derulare.

Astfel, stocurile de grâu au fost distribuite pe zone și, la sfârșitul lunii ianuarie 2004, în partea de sud a țării se regăseau în total 157.700 tone, în vest 98.000 tone, iar în zona de nord și centru au fost distribuite 23.323 tone. În zona de est, stocurile de grâu în total se ridică la 35.578 tone.

În ceea ce privește prețurile de tranzacționare în spațiile de depozitare specializate, acestea sunt cuprinse între 7.500 și 7.700 lei pe kilogram.

Datorită împrumuturilor de grâu de la Rezerva de Stat, în ultima perioadă a avut loc o calmare a prețurilor la grâu însă, acestea își vor continua creșterea în funcție de mișcările de pe piețele internaționale și în funcție de politicile comerciale ale companiilor din domeniul comerțului cu cereale.

Prețul grâului va urma în perioada următoare curba ascendentă de pe piețele mondiale ca urmare a dependenței pieței interne de importurile de grâu.

În privința cantității de grâu importată până la data de 31 decembrie 2003 aceasta a fost de circa 1,66 milioane de tone.

Ținând cont de prețurile din zona Golfului Mexic, din Uniunea Europeană și America Latină, prețul grâului importat variază între 225 și 233 USD/tona, în funcție de calitatea acestuia.

În ceea ce privește producția mondială de grâu, estimată pentru 2003-2004 se așteaptă în jur de 554 milioane de tone, cu 13 milioane mai puțin decât pro-

ducția obținută în anul 2002-2003.

Consumul de grâu așteptat pentru anul 2003-2004 este de 587 milioane de tone, cu 13 milioane mai mic decât în anul precedent, iar comerțul mondial cu grâu este prognozat la 98 milioane de tone.

Pe piața externă a grâului, prețul grâului variază după cum urmează: în Argentina, Buenos Aires, este cuprins între 137-138,5 USD/tonă, pentru contractele ce se vor derula în luna martie și între 140-141,5 USD/tonă pentru cele cu derulare în luna mai. Prețul grâului este cuprins între 225 și 235 USD/tonă în Bulgaria, iar în Turcia oscilează între 240 și 245 USD/tonă. În Italia, prețul grâului de panificație, la Bursa din Milano, este cuprins între 246-250 USD/tonă, conform cotației din data de 5 februarie 2004.

Potrivit cotației din data de 5 februarie la Bursa din Chicago prețul grâului va fi între 140 și 142,2 USD/tonă, iar la Bursa din Londra, conform cotației din data de 6 februarie, variațiile prețului fiind între 187,5 și 194,5 USD/tonă.

Prețul grâului în zona Golfului Mexic, potrivit cotației bursiere din 5 februarie 2004 este cuprins între 164,89 și 165,07 USD/tonă.

Creditul agricol pentru producători

Creditul agricol pentru producători a început să funcționeze. Acesta este un instrument economico-financiar de politică agricolă prin intermediul căruia se susțin activitățile curente de producție agricolă, stabilite prioritar de Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului.

Banca Comercială Română, preocupată permanent de valorificarea potențialului de piață existent și-a orientat strategia funcție de mediul de afaceri realizând un echilibru între cerințele clienților și necesitățile băncii.

Până la această dată au fost acordate credite de către BCR în baza Legii creditului agricol nr.150/2003 în sumă de 745,6

miliarde lei la producătorii agricoli din 22 județe, cele mai importante sume fiind în județele Brăila, Călărași, Vaslui.

"Creditele de peste 745 miliarde lei acordate până la această dată de către Banca Comercială Română producătorilor agricoli în baza Legii nr.150/2003, demonstrează atât valoarea instrumentului de sprijin, cât și buna colaborare cu această bancă, care rămâne cel mai important partener bancar pentru agricultură", a declarat Petre Daea, Secretar de Stat din cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor Apelor și Mediului.

Noua stare de vegetație

Toamna anului 2003 s-a caracterizat printr-un climat favorabil privind precipitațiile și temperaturile diurne și nocturne cu valori mai ridicate față de mediile multianuale, ceea ce a creat condiții optime pentru lucrările agricole de însămânțare.

Până la data de 16 octombrie 2003 s-a reușit să se însămânțeze suprafețe însemnate de grâu, orz, orzoaică și rapiță. După această dată, semănatul culturilor de toamnă a avut un ritm mai scăzut, lucrându-se în ferestre până în data de 25 octombrie 2003, când ploile au încetat, reușindu-se încheierea însămânțărilor la timp.

În prima jumătate a lunii octombrie regimul termohidric a fost favorabil răsării, creșterii și călirii plantelor, și mai ales pentru cele semănate în ultima decadă a lunii septembrie și prima decadă a lunii octombrie.

Luna noiembrie, din punct de vedere termohidric, s-a caracterizat prin valori apropiate de mediile multianuale, iar primul îngheț la sol a apărut la începutul lunii decembrie. În această perioadă ritmul vegetației a fost normal.

În luna decembrie, pe toată perioada, nu s-au înregistrat temperaturi mai scăzute de -10°C, și aceasta în condițiile în care solul era acoperit de zăpadă cu un strat de peste 10-15 cm în toată țara. Începând cu data de 22 decembrie s-au de-

clanșat ninsorile în Transilvania și au continuat și în zilele următoare în sudul țării și în Dobrogea.

Stratul de zăpadă în toată țara a fost de peste 20 cm, iar temperaturile scăzute nu au influențat negativ culturile de toamnă.

La începutul lunii februarie vremea s-a caracterizat prin temperaturi ridicate, în zona de vest și sud-vest ajungând până la 16°C - 18°C, ceea ce a dus la reluarea temporară a vegetației la culturile de toamnă.

“Este o stare de vegetație bună, dar trebuie să așteptăm să treacă valul de temperaturi scăzute pentru a ne putea pronunța asupra comportamentului plantelor la ieșirea din iarna. Să sperăm că totul va decurge normal. Ne dorim tare mult acest lucru.” a declarat Petre Daea, secretar de stat în cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului.

Condițiile climatice de la în-sămânțare și până în prezent fiind satisfăcătoare, au influențat pozitiv starea de vegetație a culturilor de toamnă, care se prezintă, astfel :

CULTURA GRĂULUI

Suprafața de grâu în-sămânțată în toamnă a fost de 1990,3 hectare din care răsărită 1803 hectare, ceea ce reprezintă 90,6% din suprafață, iar suprafața înfrățită este de 73%.

Județele Argeș, Bihor, Ilfov, Satu Mare și Vaslui au cele mai mari suprafețe nerăsărite.

Suprafețele semănate cu grâu în prima jumătate a lunii octombrie au intrat în iarnă bine înfrățite.

Astfel, densitatea de peste 400 plante/mp se înregistrează pe o suprafață de 815 mii hectare, reprezentând 45,6% din su-

prafața răsărită, iar o densitate de 300-400 plante/mp se înregistrează pe o suprafață de 521 mii hectare, reprezentând 28,9% din suprafața răsărită.

CULTURA ORZULUI ȘI ORZOAICĂ DE TOAMNA

Orzul și orzoaica de toamnă au beneficiat de condiții foarte favorabile prin semănatul mai timpuriu, înregistrând indici superiori grâului privind gradul de răsărire, de 97,4% la orz și 98,8% la orzoaică din suprafața semănată de 234,656 mii hectare.

De asemenea, gradul de înfrățire la orz este de 87,4% din suprafața răsărită și 84,3% la orzoaica de toamnă.

În ceea ce privește densitatea de peste 400 plante/mp, aceasta se înregistrează pe o suprafață de 97,17 mii ha de orz, reprezentând 54% din suprafața răsărită și pe o suprafață de 25,68 mii hectare de orzoaică de toamnă, reprezentând 52% din suprafața răsărită.

Totodată, densitatea de 300-400 plante/mp se înregistrează pe o suprafață de 61,64 mii hectare de orz, reprezentând 34% din suprafața răsărită și pe o suprafață de 16,19 mii hectare de orzoaică, reprezentând 33% din suprafața răsărită.

CULTURA RAPIȚA

Rapița de toamnă a beneficiat de asemenea, de condiții favorabile în perioada de la semănat până la intrarea în iarnă, având un grad de răsărire de 97,6% pe o suprafață de 49,00 mii hectare, față de suprafața de 50,21 mii hectare semănată.

Densitatea plantelor/mp are valori foarte bune pe suprafețe mari, astfel, o densitate de peste 150 plante/mp se înregistrează pe o suprafață de 19,1 mii hectare, reprezentând 39% din suprafața răsărită.

De asemenea, densitatea de 100-150 plante/mp se înregistrează pe o suprafață de 22,9 mii hectare, reprezentând 47% din suprafața răsărită.

Morile din Germania se unesc pentru a reduce costurile

Trei companii importante din Germania și-au unit forțele pentru a crea un nou grup numit Grain Millers, care, arată purtătorul lor de cuvânt, le va permite să reducă costurile semnificativ în ceea ce privește aprovizionarea cu materii prime, distribuția produselor finite și dezvoltarea de noi produse.

Rolandmühle, Heyl-Mühlen and Mills United, Hovestadt & Münstermann au arătat că aceste trei departamente vor fi combinate, dar fiecare companie va rămâne independentă și de sine stătătoare în regiunea în care lucrează și în prezent.

Grain Millers va opera din șapte locații - Bremen, Drentwede, Münster, Ahlen, Recklinghausen, Bad Langensalza și Gotha - și va avea o capacitate anuală de procesare de mai bine de 1 milion tone de grâu și secară. Vânzările combinate ale noului grup se preconizează să se cifreze la 200 mil. EURO.

Fiecare partener vine cu propriile active în cadrul acestei uniuni. Rolandmühle este localizat în Bremen, aproape de portul din Bremerhaven, oferind în felul acesta oportunități deosebite de reducere a costurilor de aprovizionare și de impulsivitate a exportului de făină.

Morile companiei Mills United sunt localizate în Münster, Ahlen and Recklinghausen, o zonă intens populată în Germania. În același timp, morile Heyl sunt localizate în bazinul Thüringer, cea mai mare zonă de cultură a grâului în Germania.

www.bakeryandsnacks.com

Piețele futures vor diminua presiunea prețului asupra pieței grâului?

Cu o cerere care depășește stocurile globale de grâu, în momentul de față aflate la cel mai scăzut nivel din ultimii 30 de ani, prețul grâului va avea o evoluție foarte volatilă în anul 2004. Strategiile la care se gândesc procesatorii de minimizare a impactului prețului se referă la managementul riscului și la piețele futures.

La nivel mondial, condițiile climatice din ultimii doi ani au avut un impact hotărâtor asupra producției de grâu. În 2003 cantitatea totală de grâu în Europa și Rusia a fost de 50 mil. tone, mai scăzută decât cea preconizată. Și în ciuda celor 40 milioane de tone recoltate din SUA - cel mai mare exportator, precum și din Canada și Australia, producția mondială de 552 mil. tone în 2003 a fost sub nivelul cererii, ceea ce a aruncat prețurile în aer.

"Piața mondială are nevoie ca în 2004 producția să fie mai mare decât consumul. Dacă va fi un an bun, stocurile de grâu se pot reface," a arătat Julian Bell, economist în cadrul Home Grown Cereals Authority (HGCA), într-un interviu acordat FoodNavigator.com.

Din anii '60 până la sfârșitul anilor '90 productivitatea la hectar la grâu a crescut cu circa 2,2% pe an, dar din acel moment această viteză de creștere a fost încetinită drastic la 0,1%.

"În '95 - '96 stocurile de grâu erau mici și prețul a crescut rapid," a arătat Bell. "Răspunsul la nivel mondial la acest aspect a fost de creștere a producției și de fapt în 1997 s-a obținut o producție foarte bună, ceea ce a permis crearea unor stocuri imense."

În următorii ani lumea s-a străduit să diminueze aceste stocuri, așa că prețurile au scăzut. Astăzi, după doi ani de condiții climatice nefavorabile, stocurile sunt atât de scăzute că nu pot face față cererii. Lumea și-a pierdut "zona tampon" de grâu - stocurile imense existente cu câțiva

ani înainte - lăsând piața mult mai vulnerabilă și deschisă la volatilitate. Și evident cu prețuri mult mai mari pentru industria alimentară.

La mijlocul lunii ianuarie cotația de preț era de 85 lire sterline pe tonă. "Prețul a crescut cu mai mult de 50% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut când grâul se vindea cu 60 lire sterline/t," a mai adăugat Bell.

China, cel mai mare producător și consumator de grâu din lume, a contribuit de asemenea la creșterea prețului grâului pe piața mondială.

Conform unui raport recent al Goldman Sachs, în 1996 importurile Chinei au acoperit 11% din cererea internă și 2% din cererea la nivel internațional. Dar datorită recoltelor record de la sfârșitul anilor '90, care au condus la crearea acelor stocuri de care aminteam mai sus, China nu a mai avut nevoie de importuri pentru a acoperi cererea internă.

În ultimii doi ani cererea internă pe piața Chinei a depășit din nou oferta internă, motiv pentru care au fost reluate importurile. În 2003 China a cumpărat 3 milioane tone de grâu. Aceasta a contribuit hotărâtor la creșterea prețurilor pe plan mondial, prin scăderea și mai accentuată a stocurilor.

În ciuda exporturilor modeste din 2000 Bell arată că este improbabil ca, China să constituie o amenințare pentru alte țări producătoare.

"Nu are sens pentru ei să producă grâu - ei sunt un centru de cerere," a arătat economistul. Conform lui Bell, China s-a străduit să asigure grâu pe piața internă, ceea ce a fost posibil prin sprijinul guvernamental care a menținut un nivel ridicat de preț.

Oportunitățile pentru creșterea exporturilor către China ar putea veni din partea Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). "Acum că sunt membri în OMC sunt presați să reducă subvențiile la exporturi. Dacă reduc aceste subvenții, importurile de grâu din partea Chinei ar putea crește substanțial," a afirmat Bell.

În ultimii doi ani sectoare întregi din industria alimentară au trebuit să-și reducă cotele de profit, în special procesatorii și producătorii de ingrediente, pe măsură ce resimțeau creșterea prețului grâului și continuau să țină prețurile cât mai strânse.

Dacă 2003 a fost un an greu, mai mult ca sigur că 2004 va fi și mai greu, iar procesatorii și producătorii de ingrediente pentru industria alimentară le va fi din ce în ce mai greu să țină prețurile pe loc. Ei vor fi obligați să treacă o parte din costuri în prețuri, deci consumatorii vor resimți și ei la rândul lor această presiune a prețurilor din plin.

Din punctul de vedere al lui Bell o strategie cheie pentru a ajuta procesatorii să treacă peste această perioadă de volatilitate de pe piața grâului este de a folosi tehnicile de management al riscului și piețele futures.

"Managementul riscului oferă protecție procesatorilor când prețurile pe piață sunt mari," a spus Bell.

Incertitudinea în condițiile de astăzi este exacerbată de lipsa unei "zone tampon" de grâu - de siguranța stocurilor de grâu. Nu există nici o garanție că producția va fi mai mare în 2004, deci ce se va întâmpla? Acum că nu prea mai există stocuri, prețurile vor ajunge la cer.

"Procesatorii vor putea contracara volatilitatea cumpărând protecție. Au două posibilități," a spus Bell. Mai întâi, pot cumpăra în avans la un preț prestabilit pe piețele futures (de exemplu, în Marea Britanie, LIFE), sau a doua posibilitate, pot cumpăra o opțiune de la un broker.

În termeni mai largi, a doua opțiune oferă cumpărătorului, care plătește o primă la un risc calculat, o poliță de asigurare. Pentru Bell, avantajul clar al celei de a doua posibilități este flexibilitatea - deosebit de pertinentă când se lucrează pe o piață atât de volatilă cum este cea a grâului. Practic procesatorii cumpără la prețul pieței, de exemplu 86 lire sterline plus o asigurare de la un broker, de exemplu 6 lire sterlin, prețul total este de 91 lire sterline.

Dar dacă piața cade de exemplu la 65 lire sterline, chiar dacă plătește cele 6 lire sterline în plus, procesatorul este într-o poziție mai puternică decât dacă ar opta pentru achiziționarea grâului la un preț fix pe piețele futures.

Bell consideră că europenii, care în momentul de față lucrează timid pe piețele futures, trebuie să folosească această metodă pentru a atenua volatilitatea și pentru a obține o relativă stabilitate a veniturilor. "SUA au lichidități masive - anul trecut producția de grâu a fost tranzacționată de 20 de ori față de cantitatea de grâu produsă fizic." Prin comparație, în Marea Britanie circa 60% din totalul producției fizice a fost tranzacționată.

"Modelul american este modelul viitorului," a afirmat Bell.

Deși un preț minim garantat din UE înseamnă că piața are un "nivel minim", nu există nici o limită superioară pentru prețuri, care pot urca foarte mult, până la \$200 - \$300. "Piața este deschisă unui risc nelimitat," a mai zis Bell. Sunt piețele futures un răspuns la minimizarea acestui risc?

www.foodnavigator.com

ANAMOB NEWS

Așteptăm întrebările, sugestiile și comentariile dvs.:

str. Cristea Mateescu nr.2, bl. 35, scara 2, parter, ap. 57, sector 2, București 023667

Tel: 021-242-2113, 021-243-4400

Fax: 021-242-1131

E-mail: anamob@anamob.ro

<http://www.anamob.ro/>

Conturile ANAMOB pentru plata cotizatiei sunt:

- cont 153.1/ROL deschis la BCR, Sucursala Stefan cel Mare, Bucuresti

- cont 2511.000.1065.44.50 deschis la BRD, Sucursala Dorobanti, Bucuresti

În 2003 am importat mâncare de 1,4 miliarde euro

Deficitul balanței comerciale agroalimentare a României a ajuns la 950 milioane de euro, un record în ultimii 13 ani, în special din cauza importurilor masive de cereale și zahăr. Tendința de a importa masiv produse agroalimentare nu a putut fi deloc compensată de exporturile românești, acestea fiind necompetitive pe piața internațională.

Intre Revelion 2003 și paradele militare de 1 Decembrie, România a cumpărat din străinătate produse agricole și alimentare de aproape 1,4 miliarde euro. Față de 2002, creșterea importurilor anul trecut a fost de 40%, se arată într-un comunicat al Ministerului Agriculturii. Cea mai mare creștere s-a înregistrat la grâu, unde importurile pe primele 11 luni din 2003 au fost de peste 1,5 milioane de tone, în valoare de 206 milioane euro, față de 86.000 de tone în urmă cu doi ani. Motivul acestei creșteri spectaculoase a importurilor o constituie compromiterea în mare parte a recoltei de grâu a României din cauza înghețului și a secetei. O creștere importantă s-a înregistrat și la zahăr, unde valoarea importurilor s-a ridicat la peste 100 milioane de euro.

Importuri-record: de cinci ori mai multă ceapă decât în 2002

Dacă în cazul cerealelor, creșterea intrărilor din străinătate este justificată de un deficit de producție pe piața internă, în statisticile Ministerului Agriculturii apar o serie de produse a căror cultură este tradițională în țara noastră, și a căror importuri au crescut semnificativ. Banala ceapă, s-a adus în România de peste hotare în cantitate de aproximativ 75.000 de tone anul trecut, de aproape cinci ori mai mult decât în 2002. Și la cartofi, creșterea importurilor este de circa 400% în 2003 comparativ cu doi ani în urmă. Până și la morcovi, balanța comercială s-a dezechilibrat rău în 2003. Importurile au fost de 22.000 de tone, de doua ori mai mari decât în 2002. Aceeași proporție a creșterii cumpărării din

străinătate s-a înregistrat și la mere. Oficiali ai Ministerului Agriculturii apreciază că o parte din această majorare a importurilor se datorează creșterii consumului intern. "Justificările celor din minister nu stau în picioare. Cum să credem că românii mănâncă de nu știu câte ori mai multă ceapă sau mere? Măine-poimăine vor zice că mâncăm mai multă pâine pentru că au crescut importurile de grâu? Faptul că am ajuns să importăm produse la care eram campioni la export în trecut arată cât de distorsionată este piața în România. Piețele agricole nu sunt organizate conform legii cererii și ofertei. Legea piețelor este blocată în parlament. Există o lipsă de informare. Camerele Agricole din teritoriu au ajuns instrumente la mâna factorului politic. Structura și mărimea deficitului produselor agroalimentare este o expresie a unei politici agricole defectuase a actualului guvern", a spus senatorul PNL Gheorghe Flutur, membru în Comisia de agricultură.

Șeful Direcției Agricole propune... timbrarea franzelelor

Șeful Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Cluj, Ilarie Ivan, a făcut ieri o declarație șocantă, și anume că aproape jumătate din pâinea pe care o consumă cetățenii județului este rezultatul activității la negru a brutarilor. "Mecanismul e destul de simplu. Producătorii cumpără la negru făina de la diverse mori, apoi fabrică și distribuie pâinea noaptea, fără nici un fel de acte, și se înțeleg cu comercianții la suma care le intră în buzunar", a explicat Ivan. Prin urmare, directorul spune că ar fi bine ca pâinea să fie timbrată, pentru ca evaziunea fiscală să fie evitată. În urma unui calcul sumar, Ilarie Ivan a subliniat că pentru fiecare pâine vândută la negru, un brutar câștigă 3.000 de lei, adică mai mult de trei ori decât în mod normal, după plata tuturor taxelor. Precizăm că la această oră, în județul Cluj sunt 175 de brutării, dintre care aproape 50 în mediul rural.

Sursa: Adevărul